No. 1668 — 1852

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

[illegible] verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00, franco door het geheele Rijk. [illegible] Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 15 OKTOBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 14 Oktober.

Wat er toch mag zijn van de [illegible] lotgevallen der Florentijnsche [illegible] Madiai, waarvan eene zekere pers zoo veel spraaks begint te maken?

Een kategoriesch antwoord op die vraag te geven, schijnt moeijelijk. Wij kunnen dat niet eens putten uit de verhalen der vrienden zelven van de genoemde echtelieden.

Dezen verhalen, dat die echtelieden door de Toskaansche regtspleging tot veeljarige gevangenschap veroordeeld zijn, omdat zij op heeterdaad betrapt werden, lezende in den Bijbel.

Anderen voegen aan dit verhaal toe, dat zij veroordeeld zijn, omdat zij daarenboven vrienden en magen van de Katholijke Kerk aftroonden, en door kostelooze Bijbelverspreiding de zaak van het Protestantismus zochten te bevorderen.

Weer anderen gaan nog een stap verder, en, de laatste lezing met nog eene bijzonderheid verrijkende, deelen zij mede, dat de echtgenooten Madiai van hunne [illegible] gezindheid voor het Protestantismus in die mate [illegible] gaven, dat zij zich aan al de geregtelijke gevolgen [illegible] wilden stellen van een verboden sluikhandel in protestantsche Bijbels.

Eene andere lezing maakt weer melding van betrekkingen, waarin de echtgenooten Madiai stonden tot het Londensche Bijbelgenootschap, dat, gelijk bekend is, in den vreemde, niet alleen in godsdienstigen, maar ook in politischen geest werkzaam is.

[illegible] nog van eenen anderen kant, [illegible] omdat zij zich door hunne daden op eene bijzondere wijze, in de dagen der Florentijnsche republiek, als warme vrienden en begunstigers der omkeering-partij gekenmerkt hebben.

Indien wij ons eenige moeite wilden geven, dan zou het ons gemakkelijk vallen, om aan al deze lezingen betreffende de gronden, waarop de veroordeeling der echtgenooten Madiai berust, nog enkele andere lezingen toe te voegen. Het aangevoerde zal echter wel genoeg zijn, om aan te toonen, dat het voorshands ondoenlijk is een kathegoriesch antwoord te geven op de vraag: wat er toch mag zijn van de betreurenswaardige lotgevallen der echtgenooten Madiai? Mogelijk zitten zij gevangen om handelingen van bloot godsdienstigen aard, die in strijd zijn met de konstitutieve wetten van Toskanen; mogelijk ondergaan zij de gevangenisstraf, om zoodanige handelingen, verzwaard door wederregtelijke politieke daden; mogelijk ook wel alleen daarom, omdat zij, als geheime agenten en handlangers der tijdelijk met Lord Palmerston gevallen beroeringspolitiek van Engeland, zich te Florence, tijdens den opstand, onderscheiden hebben als Murray's *au petit pied.*

Intusschen, wat daarvan zij, zooveel is zeker, dat eene zekere partij [illegible] het lot dier veroordeelden sterk heeft [illegible] het, dat het initiatief daartoe te Londen genomen is, — te Londen, waar men zich beijvert een moordenaar, als Murray, aan zijne natuurlijke regters te onttrekken, en waar men derhalve niet vergeet de goede diensten door landgenooten aan de zaak der revolutionnaire propaganda op het vaste land bewezen. Van de beweging ten bate van de Madiai's heeft men echter meer willen maken dan eene uitsluitend Engelsche beweging. Deze en gene ijveraars uit enkele plaatsen van Europa hebben zich bij haar aangesloten, opdat de beweging het aanzien zou hebben van eene demonstratie der in Europa verspreide Protestanten tegen eene katholijke, zijne regten handhavende en ten uitvoer brengende Mogendheid van Italië. Opdat het nog baarblijkelijker zou zijn, dat dit het karakter is van deze demonstratie, heeft men Lord Roden — Lord Roden [illegible] in Engeland is, wat Bunsen voor Pruissen geweest [illegible], wat het hoofd der tien ouzent bestaande geheime [illegible] voor Nederland is — aan het hoofd der [illegible] geplaatst, die naar het paleis Pitti zich zal begeven, om den Groothertog van Toskanen eerbiedig aan 't verstand te brengen, dat het hem gansch niet fraai staat, en dat het hem zeer kwalijk wordt genomen, dat hij aan het in zijn land vigeerende regt zijn vrijen loop laat, en dat hij vrij wat knapper zou gehandeld hebben, indien hij, ten faveure van een beschermeling van Engeland, deze en gene kleine wederregtelijke handelingen door de vingers zag. Die demonstratie, waarvan tegenwoordig nog al eenigen ophef wordt gemaakt, komt dan derhalve daarop neer, dat eenige drijvers zich in oppozitie gaan stellen tegen de regeringsdaden van eenen zijne wettige magt uitoefenden Vorst, en dat in het eigen land van dien Vorst, en dat wel ten behoeve van veroordeelden, omtrent de gronden van welker veroordeeling de publieke opinie nog zeer in 't onzekere is.

Wij hebben dit alleen in het midden willen brengen, opdat men zou kunnen nagaan, welke waarde men te hechten heeft aan de woorden van deze en gene bladen, die »gloeijen van verontwaardiging" ten opzigte van den Groothertog van Toskanen, en wien de bevrijding van de Madiai's het *Carthago delenda* schijnt te zijn.

Wij spraken gisteren van het Belgische dagblad *la Nation.* Van den schrijftrant van datzelfde blad volge hier een staaltje:

In zijn nommer van ll. Vrijdag verhaalde dat blad, om aan te toonen *dat het geloof onder het volk nog hier vernietigd is*, met verrukking dat er in de voornaamste steden van Frankrijk demokratische feestmalen werden gehouden. »Op het dessert gaan bijzonder daartoe be»noemde personen met stembussen bij de gasten rond. »Ieder heeft het regt op zijn stembriefje de verraders [illegible] en aan de wraak der patriotten [illegible] eene dusdanige stemming, waar[illegible] 600 werklieden hadden deel genomen, gaf de uit»slag een blijk van de gevoelens die allen bezielden. »Allen eischten eenparig de demokratische en sociale »republiek *en den dood van den despoot.*"

Wij laten hieronder volgen het vervolg en slot van de in ons voorlaatste Nommer medegedeelde

MEMORIE van het kapittel der hoofdkerk van Breslau tegen het rescript van den Evangelischen Opperraad dd. 29 Julij 1852.

Indien de raad in zijne hoedanigheid van oppergezag den Heer wilde bedanken *dat Hij aan de Evangelische Kerk den mond geopend heeft*, dan moest hij, om zijn beweren te staven, de Evangelische autoriteiten aanwijzen, aan welke de Heer op die wijze den mond heeft geopend. Maar vermits in het stormachtige jaar 1848 die mond spraakloos is gebleven en dat alle Konsitorien het stilzwijgen hebben bewaard, was het hem onmogelijk dat bewijs te leveren.

Onze Hoogw. Bisschop bleef echter niet spraakloos. Toen de opstand rondom ons loeide, gaf hij dien gedenkwaardigen herderlijken brief in het licht, waarvan ieder eene herinnering heeft bewaard, en die op zoo vermogende wijze bijdroeg om een misleid volk, dat reeds de betaling der belastingen weigerde, te doen terugkeeren tot de gehoorzaamheid jegens de door God gestelde magt. Welke waren ook niet de vruchten van de vereeniging der Bisschoppen te Wurzburg, en hoeveel bragt die eerwaardige vergadering er niet aan toe om de gemoederen tot bedaren te brengen?

In het reeds aangehaalde Rescript leest men nog, betreffende de kerkelijke autoriteiten:

»*Wij hebben het geloof van 22 millioen Katholijken van Duitschland en van 170 millioen Katholijken des geheelen aardbodems geen verfoeijelijke dwaling genoemd. Wij zijn doordrongen van de overtuiging — de cirkulaire herinnert het ons — dat de Katholijken het met ons eens zijn in het geloof aan de groote daden Gods en aan de waarheden des geloofs, vervat in de oude symbolen der christelijke Kerk, het symbool der Apostelen, dat van Nicea en dat van den H. Anastasius! Wij zullen dit nooit vergeten, in spijt van de zorg die de Roomsche Kerk gestadig aanwendt om zich van dit gezigtspunt te verwijderen. Maar de algemeene superintendent moest zich met kracht verheffen tegen de menschelijke bijvoegsels, welke in de Katholijke Kerk zich verzameld hebben rondom de kern van de waarheden des geloofs, en inzonderheid tegen de vereering der heiligen en den schat hunner surérogatoire verdiensten, die hij eene dwaasheid noemt* (Wahn geeft toe aan zijne verbeelding) *en welke onze vaderen, krachtig in het geloof en in de godsvrucht, volgens het woord Gods verworpen hebben.*"

Vatten wij kortelijk de rede te zamen waarmede dit gedeelte van het rescript bestreden wordt. De Evangelische opperraad duidt alleen de *vereering der Heiligen* aan en hunne *surérogatoire verdiensten*; wij zullen ons dus aan deze twee punten houden, plegtig protesteerende, betreffende al het overige dat men in het onbepaalde laat en dat tot het katholijk geloof behoort, tegen het verwijt, dat ons is gedaan.

Vooreerst dan, vermits de vereering der heiligen ligtvaardig door den Evangelischen raad eene dwaasheid genoemd wordt, zullen wij hem zeggen dat zijne woorden niet overeenstemmen met de Augsburgsche Confessie die in hare artikelen slechts de *aanroeping*, en niet de *vereering* der heiligen verwerpt. De Evangelische raad gaat in zijne ontkenning van het katholijk dogma dus nog verder dan de Augsburgsche Confessie; ook stelt hij zich in tegenspraak met zijne eigene belijdenis, en aannemende dat hij niet wil spreken noch van den Eerstgeboorne der heiligen, die daarin alle voorregten heeft, noch van zijne maagdelijke Moeder, is het altijd waar dat hij het eene dwaasheid noemt de heilige Apostelen te vereeren, b. v. den H. Joannes den Dooper, den H. Paulus, den H. Augustinus, den H. Hieronymus, in één woord alle heilige Martelaren of Belijders, die de voetstappen van den Heer Jezus gevolgd, en ons hunne voorbeelden ter navolging achtergelaten hebben.

De surérogatoire verdienste der heiligen is dan volgens den Evangelischen raad, mede eene ijdele zaak? Dit kon slechts dan waar zijn, indien in de Kerk de goede werken niet de gezellen des geloofs waren; indien met het verheven verlossingswerk van Christus, die vrijelijk gehoorzaamde en verdiensten inoogste, niet van onze zijde overeenkwam een ander vrij en verdienstelijk werk; indien aan de zijde der verdiensten van Christus, die volgens de katholijke waarheid de eenige Middelaar is tusschen God en den mensch, geene andere verdienste der Kerk meer was, en er geene gemeenschap der heiligen bestond. Op de verdiensten des Zaligmakers bouwen wij de hoop op onze zaligheid; maar niet in dien zin, dat God ons die verdiensten geschonken heeft als een oorkussen, om er zorgeloos op te berusten, neen! In het nieuwe paradijs, dat de Kerk is, heeft God van den geestelijken mensch een strijder gemaakt tegen den zondigen en zinnelijken mensch. God heeft hem bekwaam gemaakt voor zijn werk van boete, ten einde hem de verdiensten te doen inoogsten door de goede werken, die het voorbeeld der heiligen inboezemt, en hem de middelen te verschaffen, om aan hen gelijk te worden in dit en in het ander leven. Geen der heiligen is een nieuwe middelaar of redder; zij zijn slechts de *voorsprekers*, die tot God en Christus uit liefde voor ons bidden, en het is daarom dat wij hen *aanroepen*. Wij gelooven dus *niet* dat de verdiensten der heiligen het *aanvulsel* zijn van de verdiensten des Zaligmakers, maar wij gelooven vast aan deze katholijke waarheid, dat deze verdiensten boven en behalve de verdiensten der verlossing van Christus aan deze zijn toegevoegd, en dat zij, gelijk de Evangelische raad zeer te regt zegt, surérogatoir zijn.

Zonder de verdiensten des Verlossers zouden wij noch genade, noch offerande, en gevolgelijk noch inspraak, noch aanmoediging, noch bijstand voor onzen geest en wil hebben, en dus evenmin eenige zedelijke kracht tot de goede werken, als het gebed, het vasten, den [illegible] waaruit de overvloeijende verdiensten [illegible] staan. De woorden des Zaligmakers [illegible] *vermoogt gij niets*, behouden al hun [illegible] waarheid; maar al wie niet gelooft *aan [illegible] menschelijken wil* handelende met de [illegible] *kan ook niet gelooven aan de overvloedige verdiensten der Kerk of der heiligen.* Welke zijn dan *die menschelijke bijvoegsels die in de Katholijke Kerk bijeen gehoopt zijn rondom de kern van de waarheden der zaligheid en wat in de oude sym-*

bolen des Christendoms, het symbool der Apostelen, van Nicea, van den H. Athanasius?

De Evangelische raad noemt er geen enkel; wij voor ons, keeren de quæstie om en vragen: *Heeft men niet in de zestiende eeuw* DE KERN DER OUDE SYMBOLEN WEGGENOMEN, *en zulks* GEEN MENSCHELIJKE BIJVOEGSELS, *maar* GODDELIJKE WAARHEDEN" En wij antwoorden hierop toestemmend, want de onderwijzende Kerk *door Gods genade* werd verworpen, en eene onderwijzende Kerk door de genade der gemeenten werd er voor in de plaats gesteld.

Waar bevinden zich de wettige opvolgers van die 318 apostolische bisschoppen, van het Oosten en het Westen gekomen, die in koncilie vergaderd onder Paus Silvester I, spraken alsof zij "*de Apostolische mond der Kerk* waren, en het symbool van Nicea verkondigden? Waar is die apostolische mond bewaard gebleven, die begonnen is onder de Apostelen te prediken, en die voortdurend bleef bestaan *continua minuum impositione episcoporum* (1) en bewaard is gebleven sedert het koncilie van Nicea tot aan de Hervorming, en weder van deze af tot op onze dagen? De »voorvaderen, sterk in het geloof" onder welke *niet een enkele apostolische bisschop* gevonden werd, hebben, wat is waar, de *letter* van het symbool van Nicea bewaard, maar de mond die *onvermijdelijk* het woord Gods verkondigde, hebben zij aan de Bisschoppen der Katholijke Kerk overgelaten. Deze is dezelfde apostolische mond, die zich heeft hooren door de Bisschoppen in vereeniging met hun kerkelijk opperhoofd gedurende de zes eerste eeuwen; niet alleen te Nicea onder Silvester, maar ook te Ephese onder paus Celestinus, te Chalcedonie onder Leo de Groote, en twee malen te Konstantinopel onder de Pausen Damasus en Vigilius; dezelfde mond die zich onafgebroken hooren deed gedurende de volgende eeuwen in de levende historie der Kerk, totdat hij eindelijk op nieuw zijne besluiten afkondigde in de stad Trente tegen die »voorvaderen krachtig in geloof." Deze daarentegen hebben *hun eigen*, *menschelijken mond* gebezigd om het Woord Gods te verminken, en het over te stellen tegen het aloud en opperste, sinds het apostolisch koncilie van Jerusalem erkend gezag der Kerk, en zulks *protesterende* of laat ons liever zeggen, *opstand makende*.

Of is het geen opstand als men het gezag van het opperhoofd der Kerk verwerpt, als men het goddelijk regt van zending miskent, hetwelk Christus van zijnen Hemelschen Vader ontleende, en dat hij aan zijne Apostelen naliet; een regt dat hunne wettige opvolgers gedurende meer dan vijftien eeuwen bewaarden als een apostolisch erfdeel voor de priesterwijding en de oplegging der handen door de bisschoppen? Of was de instelling van het algemeen leeraarsambt, waarbij alle kerkelijk gezag aan de [illegible] delijke instelling? Wat was er dan geworden van den eerbied voor het woord dat de Heer Jesus tot de twaalf Apostelen rigtte en niet tot de geheele menigte van leerlingen: "*Gelijk mijn Vader MIJ gezonden heeft, alzoo zend ik U; die U hoort, hoort MIJ; die U versmaadt, versmaadt MIJ.*"

In het belang zelf der van alle zijden bedreigde Staten heeft men die overtuiging uitgedrukt, dat de opeengehoopte stormen tegen den opvolger van den H. Petrus, die dit regt van erfelijkheid volgens de door God daargestelde orde de driedubbele kroon torschte, alsmede tegen de wettige bisschoppelijke Kerk, innig gehecht aan zijn verheven Stoel, noodzakelijk tot gevolg moesten hebben eene even zoo hevige uitbarsting tegen hen, die volgens de door God daargestelde orde, enkele kroonen dragen, alsmede tegen de geheel niet gekroonde aristokratie, die aan hun is gehecht.

De Evangelische opperraad verheft zich tegen deze bewering, maar wij verzoeken hem na te denken en te zien dat zij geene godslastering bevat.

Is het niet zoo klaar als de dag dat in 1848 de revolutionaire stroomen afstieten tegen den voet van de nog overeindstaande rots der Katholijke Kerk en er uiteen spatteden? Is dit thans wel te ontkennen door hen zelfs, die, in hunne oppervlakkige oordeelvellingen, zich eenigen tijd gehouden hebben alsof zij ontkenden dat het middelpunt der Kerk de breidel is geweest der jongste revolutie?

Ten slotte zullen wij aan den evangelischen raad vragen of hij met de hand op het geweten antwoorden kan op de vragen, die hem onze Bisschop in zijn Mandement doet, "*over wat men behoort in de plaats te stellen van de Katholijke dwaasheden*, in de veronderstelling dat het werkelijk dwaasheden zijn. Ten tweede, of hij zou durven bevestigen, dat *na alle ontkenningen te hebben aangenomen die de beschermgeesten* van het Protestantismus *onderling verbinden*, het hem mogelijk zou zijn een enkel leerstuk te herstellen dat aangenomen zou worden door zooveel geloovigen als men er millioenen onder de Katholijken vinden zou?

Indien hij antwoordt: *Onze geloofsbelijdenis staat duidelijk geschreven, zij is stellig geformuleerd in onze symbolische boeken, voornamelijk in de 21 artikelen, die onze voorvaderen te Augsburg hebben beleden*, —

(1) Door de gedurige oplegging der handen door de Bisschoppen.

dan zullen wij naauwelijks onze oogen kunnen gelooven, want in hetzelfde nummer van het *Evangelische dagblad voor Kerk en School*, welk het Rescript van den Evangelischen raad met de mededeelde vermeld bevat, leest men het procesverbaal eener zitting van dien zelfden opperraad, die verslag geeft van den geestelijke gezindheid zijner leden, en dat procesverbaal komt geheelzins overeen met het antwoord waaraan wij herinneren. Dat stuk betoogt inderdaad, dat de verschillende leden van den Evangelischen raad over hunne wijze van zien in zake des geloofs tegenstrijdige verklaringen gegeven hebben, en hieruit ontspruit het bewijs, dat er niet de minste eenheid des geloofs bestaat in den raad, zoodanig als hij thans is zamengesteld, en dat er zelfde kerkelijk gezag er niet uit *één enkelen mond*, maar wel uit *drie geheel van elkander verschillende monden gesproken heeft*.

Hoe zou nu *eene* enkele geloofsbelijdenis, die volmaakt overeenstemt, mogelijk zijn onder de gewone volgelingen, indien de elf leden van den Evangelischen opperraad het zelfs niet eens kunnen worden, noch eendragtig zijn in het geloof?

Die inwendige verdeeldheden over de beteekenis der oude symbolen, het symbool der Apostelen en dat van den H. Athanasius, hebben zich nog duidelijker geopenbaard in de algemeene protestantsche synode in 1846 te Berlijn gehouden, en waar men zocht naar *eene nieuwe geloofsbelijdenis, meer overeenkomende met de behoeften van den tijd*; gelijk men zich kan overtuigen uit de gedrukte processen-verbaal van deze vergadering.

Wat nog vreemder zal toeschijnen, (ofschoon het ons niets verwondert) is dat de overlieden der protestantsche kerken zich niet ontzien hebben, om de katholijke missien aan te duiden als *een met hartstogt gevoerden strijd tegen de geloofsbelijdenis der Evangelische Kerk*, om ze te noemen een *vijandelijken* aanval, en om op dat slecht gegrond vermoeden hunne predikanten in Silezië aan te hitsen, om dien denkbeeldigen strijd aan te nemen. Is de prediking der katholijke leer soms daarom een strijd en een aanval tegen het protestantismus, omdat die leer meer dan het protestantismus bevat, en dat zij uitdrukkelijk zeven sakramenten leert in plaats van slechts twee of drie? Moet dan de katholijke prediker, in tegenspraak met de woorden: *Ik geloof en daarom spreek ik*, afstand doen van een zeker aantal waarheden, om de eenvoudige rede dat de Protestant ze verwerpt? En daar de katholijke predikers zich alleen met de katholijke leerstellingen hebben bezig gehouden, zonder strijd tegen andersdenkenden en zonder hartstogt, maar in een geest van verzoening en vrede, is het dan niet een van allen grond ontbloot ver[illegible] *als* VALSCH, *en de leden der Evangelische Kerk als dwalenden hebben aangeduid*; is het niet onbillijk de beleediging bij de verdenking te voegen, en te zeggen: *dat de Katholijken* DWAASHEDEN *prediken als eene goddelijke en alleen heiligmakende waarheid, dwaasheden, die »onze Voorvaderen, krachtig in het geloof en in de godsvrucht," verworpen hebben ingevolge het Woord Gods?*

Zou de duchtige en vernederende les in 1848 ontvangen, toen men voor den Staat geen steun noch anker des behouds meer meende te vinden dan in de katholijke godsdienst, verloren zijn gegaan? Zou ook die tijd van smart, welke door zijne gevolgen zooveel verzoening te weeg bragt, geheel en al vergeten zijn? Kan de dwaasheid een zeer ligchte steun zijn tegen de goddelooze kunstgrepen en woelingen" en kan de waarheid in zulke omstandigheden, zich zoo bleek en zwak betoonen? Waarin is dan de dwaasheid gelegen, en aan welke zijde is de waarheid? Om welke reden wil men thans op nieuw een begin maken om het leven en den aanwas der Katholijke Kerk te vernietigen, die voor den Staat zoo nuttig is geweest? Welk doel stelt men zich voor en hoe kan men het regtvaardigen? Als eenig antwoord dat wij hierop geven, herinneren wij aan de woorden uitgesproken door Gamaliel in den grooten raad van Jerusalem, die met den Psalmdichter zeide: »*Et nunc Reges intelligite. Erudimini reges qui judicatis terram.*"

Breslau, in het octaaf van Maria Hemelvaart
Het kapittel der hoofdkerk van den H. Joannes.

(Get.) Dr. LATTUSEK, Dr. RITTER, GARTH, EISSLER, Dr. FOERSTER, BARON DE PLOTHO, NEUKIRCH, Dr. HERBER, Dr. BALTZER, Dr. FREISS, SAUER, WAGNE.

(Per Telegraaf.) 's GRAVENHAGE, 14 Oktober.

Wij kunnen met zekerheid melden dat de heer van Zuijlen van Nijevelt weldra als Minister van Buitenlandsche Zaken zal optreden.

Jhr. Mr. J. de Bosch Kemper, die in de stedelijke raadsvergadering van 6 dezer werd benoemd tot prof. in de regtsgeleerdheid en staatswetenschappen, bij het Atheneum Illustre alhier, heeft gisteren, naar men verneemt, zijn ontslag gevraagd als advokaat-generaal bij het provinciaal geregtshof in Noord-Holland, ten einde het hoogleeraarsambt te kunnen aannemen.

Het blijkt thans uit eene door zeer achtenswaardige personen in het *Handelsblad* geplaatste verklaring dat het eergisteren op den Holl. Spoorweg voorgevallen ongeluk te wijten is aan den slechten toestand van den weg, vermits daar en op meerdere plaatsen de balken veelal verrot waren. De aandacht der regering wordt over deze zaak ingeroepen.

Uit Rome wordt van den 28 September gemeld, dat H. K. H. Prinses Marianna der Nederlanden over Triëst en Ancona aldaar was aangekomen. Zij had op de haar toebehoorende Villa Mattei, of Villa Celimantara, dus genoemd omdat zij op den berg Coelius ligt, haren intrek genomen. Men dacht, dat de Prinses den geheelen winter in die stad zou doorbrengen. Men had er ook den Erfgroothertog en de Erfgroothertogin van Saksen-Weimar Eisenach (Prinses Sophie der Nederlanden) verwacht, doch ter vermijding van alle etikette, of om eene andere reden, zullen HH. KK. HH. zich te Napels inschepen en derhalve te Rome niet terugkeeren. (*H.*)

Z. M. heeft benoemd tot politie-kommissaris in de prov. Gelderland [illegible] M. H. Beeckman.

Het *Staatsblad* bevat de wet van den 15den Sept. 1852, houdende naturalisatie van Jan Hendrik Windemuller, geboren te Velkhuizen (koningrijk Hannover); Victor Müller, med. doktor, wonende te Amsterdam; Frans Carel August Peitsch, geboren te Batavia (eiland Java) wonende te Almelo; Petrus Josephus Theodorus Beerenbroek, lid der Provinciale Staten van Limburg, wonende te Nunhem (prov. Limburg); Hans Jacob Baumann, wonende te Sas van Gent (prov. Zeeland).

Het *Staatsblad* N°. 182 bevat het besluit van den 1sten Oktober 1852, houdende toekenning aan de Zweedsche schepen van den vrijdom en de gelijkstelling bedoeld bij art. 1 en 6 der wet van 8 Augustus 1850.

Door den Nederlandschen konsul te Alexandrie, is, onder dagteekening van 20 Sept. jl., eene nadere mededeeling gedaan, houdende, dat de vroeger aangegeven vooruitzigten voor den uitvoerhandel en de scheepvaart veranderd zijn. Het water in den Nijl namelijk was plotseling gedaald en had toen nog niet die hoogte bereikt, welke voor de bebouwing van het land benoodigd is. Verder scheen het gebleken te zijn, dat de oogst dit jaar minder heeft opgeleverd dan verwacht werd; en bovendien was er door de Egyptische regering een verbod uitgevaardigd, om granen in Cairo op te koopen; een en ander had de vrees doen ontstaan, dat er welligt een algeheel verbod van uitvoer van granen en peulvruchten zou kunnen plaats hebben. Onder deze omstandigheden schijnt het derhalve raadzaam, dat er geene schepen op avontuur naar Egypte komen, alvorens nader bepaalde berigten daaromtrent kunnen gegeven worden. (*Staats Ct.*)

De Kommissie van Rapporteurs over het Hoofdstuk IV heeft haar verslag uitgebragt. Wij ontleenen daaraan de volgende algemeene bemerkingen:

„§ 1. Vrij algemeen is men van oordeel geweest, dat vele opmerkingen, welke in gewone gevallen bij de behandeling van dit hoofdstuk der Staatsbegrooting niet achterwege zouden blijven, en of tot gewigtige bedenkingen of tot het uiten van menigen wensch aanleiding zouden geven, thans minder gepast moesten schijnen. De Minister van Justitie toch, die eerst onlangs aan het hoofd van dit departement van algemeen bestuur werd geplaatst, kan nog niet den tijd hebben gevonden, om reeds aan de Vertegenwoordiging de vruchten te doen kennen van zijn arbeid aan zoo vele onderwerpen, welke tot zijnen bijzonderen werkkring behooren, en welker opsomming sedert een groot aantal jaren, bij het onderzoek der begrootingswetten en bij andere gelegenheden, pleegt te geschieden. Zal de Kommissie van Rapporteurs om die reden in geene ontwikkeling treden van hetgeen onder gewone omstandigheden van den Minister van Justitie verlangd zou mogen worden, zoo wil zij echter, geheel in overeenstemming met hetgeen in de Afdeelingen is behandeld, den wensch niet onderdrukken, dat de wetten, in het 5de additionnele artikel der Grondwet opgenoemd, voor zoover die het departement van algemeen bestuur betreffen, spoedig mogen worden voorgedragen. Zij meent, in billijkheid te mogen verwachten, dat die wensch weldra zal worden vervuld. De grond daarvoor vindt zij niet alleen in de hooge belangrijkheid van die onderwerpen, of in den voorrang, dien de Grondwet daaraan heeft toegekend, maar ook in hetgeen reeds bij de wetgevende magt is voorgevallen. De bouwstoffen toch tot het ontwerpen der wetten betreffende de verantwoordelijkheid der Ministers, de nieuwe regterlijke inrigting en tot uitoefening van het regt van vereeniging en vergadering behoeven niet meer bijeengebragt te worden. Na de behandeling der voordragten, welke het Gouvernement [illegible] der taak thans grootendeels te bestaan in het doen eener keuze, of in het bepalen van het stelsel dat men zal volgen, en de Kommissie van Rapporteurs vleit zich dan ook, dat de Minister van Justitie zich onbezwaard zal gevoelen, om der Kamer in dit opzigt de meest geruststellende verzekering te geven.

„§ 2. Meermalen werd de aandacht der Regering gevestigd op den arbeid der Staatskommissie, in der tijd benoemd om de Regering voor te lichten ten aanzien eener noodzakelijke herziening der wetten van Franschen oorsprong, welke hier te lande voortdurend geldig zijn. De arbeid, op het einde van 1849 voltooid, had reeds voorlang tot het doen eener wets-voordragt aanleiding moeten geven. De bezwaren, op welke in vorige jaren door de Regering steeds werd gewezen, zoo dikwerf er van eene afschaffing dier verordeningen sprake was, bestaan gedurende bijna drie jaren niet meer. Er is thans, gelijk de toenmalige minister van Justitie zich, in zijn rapport aan den Koning van 25. Febr. 1850, uitdrukte, „eene handeling in den doolhof van Fransche en andere oude „en verouderde verordeningen, welke den wetgever van groot

„nut zal zijn bij eene eindelijke regeling dezer aangelegenheid" Op de vragen bij meer dan ééne gelegenheid, betreffende dit onderwerp, gedaan, werd wel in algemeene bewoordingen de verzekering gegeven, dat de aandacht der Regering daarop gevestigd was, maar wanneer de vruchten van hare overwegingen niet rijp genoeg werden om der Vertegenwoordiging te worden aangeboden, werd niet gezegd. De Rapporteurs hebben, naar aanleiding van hetgeen deswege in de Afdeelingen is verlangd, gemeend de zaak, bij vernieuwing en met aandrang ter sprake te moeten brengen, hoopende, dat deze herinnering de laatste zal wezen, welke van de Kamer betreffende dit onderwerp behoeft uit te gaan.

§ 3. Met belangstelling nam de Kamer kennis van de *Geregtelijke Statistiek* over 1851, onlangs door de zorg van het Departement van Justitie openbaar gemaakt. Bij vergelijking van dezen arbeid met dien over de twee voorafgaande jaren, merkte zij ook nu weder met genoegen meerdere volledigheid op. Intusschen is die Statistiek nog op verre na niet wat ze wezen kan, en wat ze naar het oordeel der Kommissie worden moet. Men raadplege slechts wat te dezen opzigte in andere landen geschiedt, om zich van de juistheid dezer opmerking overtuigd te houden. Inzonderheid moet de Kommissie er op aandringen, dat de opgaven aangaande de militaire justitie voortaan niet achterwege gelaten worden. Zoolang die ontbreken kan het werk, hoeveel nuttigs het overigens ook bevatten moge, niet gezegd worden een behoorlijk overzigt van het regtswezen hier te lande te bevatten.

'sGRAVENHAGE, 13 Okt. De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben zich heden bezig gehouden met het onderzoek van het ontwerp nopens de waterschaps-besturen.

— Ten aanzien van de te Scheveningen voorgevallen stranding van de Engelsche stoomboot *Red Rover*, behoorende aan Mevr. de Wed. W. G. Wijnen en Zoon, te Londen, vernemen wij nog de volgende bijzonderheden: De boot was in den voornacht van Donderdag op Vrijdag in het gezigt van Egmond aan Zee; ten vijf ure ontdekte men Zandvoort; de storm in hevigheid steeds toenemende, bragt de boot nader bij de kust en spoedig kwam zij in het gezigt van Scheveningen. Een ketting van zestig vademen werd uitgeworpen, alle man zette zich aan het pompen; ten twee ure 's namiddags brak die ketting, toen liet men het groote anker vallen met de langste ketting; ten drie ure loste men noodschoten en werd de noodvlag geheschen, de booten klaar gemaakt en het voornemen opgevat het schip te verlaten; daarna raadpleegde de bevelvoerder de geheele equipage en werd besloten de storm uit te blijven rijden op het anker; ten negen ure de groote ketting brekende, werd het schip tegen de kust geworpen en landde. ([illegible])

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

[illegible] der Fransche fondsen aanmerkelijk gerezen, hetgeen vooral aan den indruk der door den President te Bordeaux gehouden rede wordt toegeschreven.

— De Prins-President is volgens de laatste berigten te Rochefort aangekomen, en met zeer veel geestdrift ontvangen.

Zaturdag namiddag ten 3 ure zal de Prins-President, naar men zegt, met den specialen trein van Orleans te Parijs terugkomen. De dagbladen zijn reeds vol van de feestvieringen en plegtigheden, die den plegtigen intogt van den aanstaanden Keizer der Franschen in zijne hoofdstad zullen kenmerken. Op verschillende punten der stad worden triumfbogen geplaatst en veelvuldige versieringen aangebragt. De optogt begeeft zich dadelijk naar de Tuillerien.

— Uit eene bekendmaking in de *Moniteur* van generaal Magnan, kommandant en chef der armee van Parijs, betreffende de orde, waarin de troepen op den dag van de aankomst des Presidents zullen geplaatst worden, blijkt, dat de questie betreffende de nationale garde in een bevestigenden zin beslist is. De nationale garde te paard zal zich aan den trein aansluiten, met de 36 eskadrons kavallerie der armee, terwijl de nationale garde te voet [illegible] aan de Tuillerien; de linietroepen zullen ter linkerzijde van den weg geposteerd staan.

— Men spreekt thans meer en meer van het vermoeden, dat de Prins-President, om een blijk van getrouwheid aan aangegane verbindtenissen te geven, besloten heeft Abd-el-Kader eerlang uit zijne gevangenschap op het slot van Amboise te doen ontslaan, en zich niet langer te laten weerhouden door de bedenkingen, die daartegen uit het oogpunt der veiligheid en rust van Algerie ingebragt zijn. De Arabische Emir zoude, volgens dat berigt, naar Konstantinopel overgebragt worden onder belofte van zich niet van daar te zullen verwijderen, terwijl de Porte zoude beloofd hebben de nakoming dier belofte te helpen waken.

— In den nacht van den 9 dezer is de eerste sneeuw op [illegible] gebergte gevallen. Den 10 [illegible] die boomen ontwortelden door een [illegible] gevolgd werd.

MADRID, 7 Okt. De minister van Finantien heeft een krediet van 2 millioen realen geopend ten behoeve van de bewoners van San Jago de Cuba, die door de laatste aardbeving alles verloren hebben.

— Heden wordt, door het garnizoen dezer hoofdstad eene rouw-plegtigheid gevierd, ter gelegenheid van den dood des hertogs van Wellington, die den eertitel voerde van kapitein-generaal der Spaansche legers. De geheele bezetting was in groot tenue onder de wapens vereenigd rondom een kolossaal katafalk, en de troepen defileerden voor den kapitein-gen. der provincie. Er had geene godsdienstige plegtigheid plaats, gelijk anders gebruikelijk is; want, gelijk men weet was de hertog Protestant.

— De *Gaceta* behelst heden de reglementaire beschikkingen, met betrekking tot de conversie der Differreds in 2 pCts. Geconsolideerden.

De inschrijvingen zullen te Madrid, in een verzegeld couvert, na den 15 van iedere maand kunnen ingeleverd worden. De junta van de openbare schuld zal den laatsten dag van iedere maand, met uitzondering der feestdagen, bijeenkomen, om de in de afgeloopene maand ontvangen inschrijvingen te openen en die inschrijvingen aan te nemen, welke, met het oog op de voor de operatie bepaalde som en den vastgestelden koers, het meest voordeelig zullen bevonden worden.

Wanneer twee voorstellen tot conversie zullen ingeleverd worden tot een gelijken koers, zal de meest belangrijke de voorkeur erlangen; wanneer beide inschrijvingen van een gelijk bedrag en tot een gelijken koers zijn, zal men dezelve *prorata* aannemen, of eene onderlinge schikking tusschen de inschrijvers zelven veroorloven, wanneer deze namelijk tegenwoordig zijn.

Wanneer de tot de konversie van het eene halfjaar bestemde som uitgeput zal zijn, zal de konversie geschorst worden tot het volgende halfjaar. De tot de konversie bestemde som zal zonder uitzondering aangewend worden tot het konverteren der binnenlandsche en der buitenlandsche schuld.

De inschrijvingen zullen te Londen, Parijs en Amsterdam ontvangen worden van den 8sten tot den 20sten van iedere maand.

De overlegging der stukken zal moeten vergezeld gaan van eene driedubbele verklaring of van drie bordereaux, waarvan een exemplaar zal achter blijven in handen van den eigenaar, om hem te dienen tot regu[illegible]

De *Gaceta* zal elke maand de lijst der stukken mededeelen, waarvan de uitgifte heeft plaats gehad. De inschrijvingen zullen in eenheden moeten vervat zijn; de sommen, die ten gevolge dezer operatiën het bedrag van 100 realen niet bereiken, vervallen aan den Staat.

Voor het eerste halfjaar, eindigende ultimo Maart 1853, is voor de konversie beschikbaar gesteld, eene som van 200,000,000 realen.

— De *Heraldo* en de andere dagbladen, die wegens het overdrukken van een geinkrimineerd artikel vervolgd werden, doch door de jury waren vrijgesproken, zullen nu wegens laster vervolgd worden. De redakteurs van meergemelde dagbladen zijn allen nog in hechtenis.

— Op het eiland Cuba heerscht eene gewenschte rust.

— *El Diario del Governo* van Lissabon bevat de nieuwe Portugeesche kieswet. Alle burgers zijn kiezer die jaarlijks *f* 280 vast inkomen genieten, of die het vorig jaar *f* 2 80 aan direkte belastingen betaalde. Verkiesbaar zijn alle kiezers zonder onderscheid, die een vast inkomen hebben van *f* 1120. Er zijn 31 kieskollegien, die 176 afgevaardigden kiezen.

ENGELAND.

LONDEN, 12 Okt. Dezer dagen is het vaartuig *Prince Albert*, te Aberdeen aangekomen, en heeft het berigt medegebragt, dat de Noordpool-expeditie, onder bevel van kapitein sir Edward Belcher, in staat is geweest het Wellington-kanaal in te stevenen, daar het geheel van ijs bevrijd was. Dit berigt heeft doen denken dat sir John Franklin en zijne medgezellen dit even goed in 1846 hebben kunnen doen, [illegible] de groote [illegible]kenheid, welke tot dusverre nopens het lot dier zeelieden bestond, spoedig zal weggenomen worden.

— Volgens de *Morning Advertiser* heeft er eene overeenkomst plaats gevonden tusschen Lord John Russell en Sir James Graham. In het door deze kandidaten der oppositie ontworpen ministerie zou de markies van Landsdowne eerste minister zijn, Lord John Russell minister van buitenlandsche zaken en Sir James Graham minister van finantien. Genoemd blad schrijft het Derby-ministerie geen langer duur toe dan tot Kersmis.

— De benoeming van Lord Derby tot kanselier der Universiteit van Oxford is thans zeker; hij heeft reeds meer dan 1200 stemmen verkregen, waaronder die der voornaamste bisschoppen der staatskerk.

— Het groote schroef-stoom-linieschip *Duke of Wellington*, is gisteren, ten aanschouwe eener talrijke menigte, van Pembroke te Spithead aangekomen.

— Volgens berigten uit New-York, van den 28 September, zou de sedert lang voorgenomen, maar door het [illegible] ontstaan geschil met Engeland vertraagde expeditie naar Japan, thans spoedig plaats hebben: drie groote oorlogs-stoombooten, de *Missisippi*, de *Princeton* en de *Alleghany*, welke van die expeditie deel moeten uitmaken, zullen den 10 November aanstaande in zee steken.

— Betreffende de presidentskeuze verneemt men, dat de gen. Scott zich thans openlijk als kandidaat der Whigs heeft doen kennen. Van zijn vermoedelijke kans valt nog niets te zeggen.

— Te San Jago op Cuba, heeft den 28 Augustus op nieuw eene aardbeving gewoed.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 13 Okt. Aan den vereenigden Deenschen Rijksdag is den 9den dezer eene Koninklijke boodschap betreffende de regeling der troonsopvolging medegedeeld.

— Men schrijft uit München: Nopens de kerkelijke onderhandelingen, die tusschen het Episkopaat en de regering gevoerd worden, lekt er niets uit in het publiek, doch zoo als de zaken nu staan, schijnen de billijke vorderingen der Bisschoppen weinig kans te hebben van verhoord te worden, te meer daar de gebeurtenissen in Pruissen, Hanover, Baden en Mecklenburg niet zonder invloed op onze regering zullen blijven.

— Men schrijft uit Frankfort, 11 Okt. Ons Wetgevend Ligchaam zal den 14den dezer zijne laatste zitting houden; het blijft volharden in zijne protestatie tegen de jongste besluiten des Senaats, betreffende de veranderingen, op verlangen des bondsdags, in de konstitutie dezer vrije rijksstad te maken.

BERLIJN, 13 Okt. Het schijnt dat de diplomatieke betrekkingen tusschen Pruisen en Wurtemberg op het punt staan van hervat te worden. De baron v. Linden is hier aangekomen, men zegt, dat hij tot Wurtembergsche gezant bij ons hof is benoemd.

— Men schrijft uit Görlitz dat daar den 9den het berigt was ontvangen, dat de barones douairière v. Schimmelpenning op haar kasteel Lomnitz, in de nabijheid van het Saksiche adellijke damesgesticht Radmeritz, in haar bed vermoord is gevonden. Bij het regterlijk onderzoek is gebleken, dat zij onder kussens is gestikt. De moordenaars hebben slechts weinig geld medegenomen, maar daarentegen vele kostbaarheden en papieren. Ofschoon zij den sleutel der geldkist in handen hadden, hebben de roovers die niet weten te openen, of het der moeite niet waardig geacht, daar zij den vorm eener waschtafel had.

— Het gerucht, dat de Keizer van Rusland en de Keizer van Oostenrijk eene bijeenkomst te Warschau zullen houden in Januarij des volgenden jaars, wordt verspreid; men twijfelt echter of hier wel aan staatkundige redenenen is te denken.

WEENEN, 11 Okt. Men schrijft uit Pordenone dat het oefeningskamp is opgebroken en dat de Keizer naar Kroatie is teruggekeerd.

— Uit Dalmatië wordt gemeld, dat de Waiwode van Gran, de betaling der jaarlijksche schatting aan de Porte geweigerd heeft en den Wladika van Mostar, die hem tot het nakomen zijner verpligtingen liet aanmanen, het hoofd geboden heeft. Men ziet hierin een nieuw bewijs van de zucht der Christenbevolking, om het juk van de Porte af te werpen. De Waiwode van Gran steunt waarschijnlijk op zijne naburen, de Montenegrijnen.

ITALIE.

Een bijzonder schrijven uit Italie maakt melding van zeer ijverige woelingen der geheime genootschappen in Duitschland. De komplotten zijn er hoofdzakelijk gerigt tegen den H. Stoel en den groothertog van Toskanen. De leening van Mazzini wordt heimelijk volteekend, de brochures zijn in omloop, de soldaten worden tot desertie aangezocht, en er worden gestadig openbare rooverijen gepleegd, ten einde het volk in een gedurigen staat van onrust te houden. Na de overmeestering van Italie hoopt de revolutionaire partij, door Engelsch goud gevoed, achtervolgens Duitschland, Frankrijk en Spanje aan te tasten. De radikale pers van Piemont is gestadig bezig om aan dien revolutionairen vuurkolk nieuwe brandstoffen bij te zetten.

De *Messagiere di Modena* spreekt van een besluit, houdende eene reorganisatie van de regterlijke magt in Modena. Te Modena zal een opperst hof van revisie gevestigd worden en voorts te Reggio en Massa hoven van appel, terwijl te Modena, Reggio en Carara mede regtbanken van eerste instantie zullen bestaan.

Berigten uit Catania van 22 September, melden, dat de lava van de Etna bij voortduring in de rigting van Cerrazzo blijft vloeijen. Er stijgen steeds dikke rookwolken uit den krater, vergezeld van een donderend geluid in de ingewanden des bergs.

BELGIE.

BRUSSEL, 13 Okt. De *Moniteur* [illegible] nog niets van het nieuwe kabinet.

— De spoorweg van Charleroy naar de Fransche grenzen is ll. Maandag ingewijd.

STADSNIEUWS.

In de 218de Staats-Loterij zijn in de 4e Klasse bij de 4e Trekking prijzen van ƒ1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 14546 ƒ5000, N°. 6686 en 17200 ieder ƒ1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 14 Oktober.

BEVALLEN (12 Okt.): E. van Baak, geb. Palm, D. - A. G. Borghols, geb. Molling, Z. - M. E. D. Hemmers, geb. Maldaner, Z.

OVERLEDEN (8 Okt.): H. F. Bakels, 38 j. — (9 Okt.): D. Takken, 64 j. — (10 Okt.): A. Richters, 73 j. — (11 Okt.): F. Guy de Coral, 30 j. — (13 Okt.): N. J. van Limmik.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Fonds	pCt.	13 OKT. 4½ u. gebl.	14 OKT.	4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		63¼	63⅞	64	64
Dito Dito	3	$76\frac{11}{16}$	$76\frac{9}{16}$	$76\frac{13}{16}$	
Dito Dito	4	95⅝	95⅝	96	
Dito Obligatien O. I.	4	$95\frac{1}{16}$	96½		
Amortis. Syndic.	3½	95			
Handel-Maatschappij	4½		121¼		
Aand. Rijn-Spoorweg.					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv		$51\frac{15}{16}$	52	52¼	
FRANKRIJK, Obligatien	3	75			
SPANJE Nieuwe	1	25¾	23¼	23½	
Dito	3				
Dito Binnenl. 2400 P.		46⅜	46¼	46⅜	
Coup. Bewijzen.		$3\frac{9}{16}$	$3\frac{5}{16}$	3⅜	
Amortisable Schuld		$6\frac{1}{16}$	6½		
PORTUGAL te Londen	5	42			
Dito Dito	4	38¾	38¾		
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	108	108⅛		
Dito Dito 1828 en 1829		107			
Cert. bij d°. 1831 en 1833		96⅞			
Dito	4½	102¼			
Dito bij *Hope*	4	91¼			
Dito bij *Stieglitz en C°.*		90⅛			
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito					
POLEN, Certifikaten	4	85½			
Dito Aand. à fl. 500		161			
Dito met Lot. 300					
AMERIKA, Bank-Actiën		4¼	$4\frac{3}{16}$		
PRUISSEN, Aand met Lot. R. 50 ƒ					
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	
Dito 1847	2½	[illegible]			
Dito 1851	2½	40⅜	40¼	40⅜	
Dito 1849	5	90¼	90¼	90⅜	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*					
Dito	4	68⅝			
Letter B	5	$90\frac{3}{16}$	90¼		
Aand. met Loting fl. 500					
Nieuwe dito 250					
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5	98⅝	100¼		
BRAZILIE te Londen 1824	5				
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
PERU	5½				
MEXICO Nieuwe	3	$25\frac{7}{16}$	$23\frac{7}{16}$		
VENEZUELA à £ 100	3½				
GRENADA à £ 100	2	21¾			
Dito Uitgestelde		11⅝	$11\frac{7}{16}$		
ECUADOR à £ 100		4⅛	4⅛		

Van Binnenl. fondsen was de handel in Integralen en 4 pCt. zeer levendig en de prijzen algemeen gunstiger. Van Buitenl. effekten waren Spaansche met verkoopers meer aangeboden. Russische en Oostenrijksche meer gewild en de overige met weinig affaire onveranderd.

Koers van het Geld: Beleening 2¼ pCt, Prolongatie 2½ pCt Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. ƒ	56¼	Livorno	2/m. ƒ	38¾
„	zigt „	56½	Napels	„ „	81⅛
Bordeaux	2/m. „	55⅞	Petersburg	„ „	1,86
„	½/m. „	56⅛	Weenen	6/w. „	30
Madrid	3/m. „	244	Augsburg	„ „	35⅜
Cadix	„ „	243	Frankfort	„ „	99
Seville	„ „	240	Hamburg	2/m. „	35¼
Bilbao	„ „	241	„	zigt „	$35\frac{7}{16}$
Lissabon	„ „	44¾	Londen	2/m. „	11,85
Porto	„ „	41¾	„	zigt „	11,90
[illegible]	2/m. „	46½	Rotterdam	„	[illegible]

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 13 Okt. Belg. leen. 2½ pc. 55¼; 1840, 5 pc. 100¾, [illegible] —; 1852, 101; Spanje 1 pc. 25½; Binnenl. 3 pc. 46¾; Rom. Leening 1835 —.

PARIJS, 12 Okt. Fransche 3 pc. 81,10; id. 4 pc. —,—; 4½ pc. 107,10; Schatk. [illegible] Bank-Actien 2830,—; Belg. 1840, 5 pc. 103⅜; 1842, 5 pc. —; [illegible] pc. —, 2½ pc. —; Rusland 4½ pc. —; Napels 5 pc. —; Spanje, Buitenl. 3 pc. —; Binnenl. 3 pc. 46½; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834, —,—; 1849, —,—; 1851, —,—; Haiti [illegible], —; Rom. Leening 1853, 98½.

LONDEN, 12 Okt. Cons. kont. 100⅜ a 100½; op tijd 100⅜ a 100½; Braz. 101 a 103; 1829/39 100 a 102; Den. 3 pc. 82 a 83; 5 pc. 104 a 105; Ecuad. 4¾ a 5; Gren. 21¾ a 22¼; Uitgest 11⅝ a 11⅞; Mexiko — a —; Nieuwe 24¾ a 25; Peru 4½ pc. 102 a 103; Uitgest. 61 a 62; Rusl. 1822 5 pc. 118 a 119; (N.) 4½ pc. 104½ a 105; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 38¼ a a 38¾; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 25¾ a 26; 3 pc. 50½ a 51; Coup. cert. 3¼ a 3½; Passive 6⅜ a 6⅝; Holl. 2½ pc. 64½ a 65; id. 4 pc. 96¼ a 96¾; Venez. 41 a 42; Uitg. 16 a 16½.

BERLIJN, 12 Okt. Schuldbr. 3½ pc. 92¼; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 97½; Pools. 4 pc. 90; Loten fl. 200 22; id fl. 300 154; id. fl. 500 92; Amsterdam zigt 142⅞g, id. 2/m. 142⅜g.

HAMBURG, 12 Okt. Rusl. Eng. Leen. 112½; Stiegl. 4 pc. 91; Spanje 1 pc. 25; Binnenl. 3 pc. 44.

FRANKFORT, 12 Okt. Met. 5 pc. 81⅜; 4 pc. 64½; 2½ pc. 41; Bank-Actien 1372; Darmst. Loten fl. 50 90; id. fl. 25 34¼; Badensche Loten fl. 50, 66; id fl. 35, 37⅜; Nassausche 28⅜; Holl. 2½ pc. 63½, Werk. Sch. 4 pc. 95¾; Sijndic. 3½ pc. 94.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM. 13 Okt. Heden zijn uit de eerste hand alhier afgedaan 4000 bn. Java Rijst tot ƒ7½.

Hedenmorgen [illegible] 1305 kranj. [illegible] per *Europa*, standaard N°. 11 tot ƒ27¼; benevens nog bij-één 1042 kranj., aangevoerd per diverse schepen tot geheime prijzen en 343 kan. zeilende per *Cameleon*.

Verder zijn nog verkocht ca. 25000 Ned. ℔ Palmolie prima × a ƒ18½ per 50 Ned. ℔, zijnde hiermede de voorraad dezer sortering in de eerste hand opgeruimd.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 13 Okt. Rogge. 142/2 ℔ Koersche ƒ200 3/m. — Gerst. Verkocht: 136/2 ℔ Koersche ƒ203 kont. — Moutwijn ƒ15,25; Jenever ƒ18,75; Amst. Proef ƒ20,00, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

ANTWERPEN, 13 Okt. *Koffij.* Er zijn gedaan 1000 b. Brazil waarvan 600 b. beschadigd, en eenige honderde balen Java.

Granen. Tarwe zonder handel. Rogge goed gesouteneerd.

Geraffineerde Suiker. Er zijn gedaan 130,000 k. Gestampte. Van *Kandij* zijn dezer dagen 2500 k gedaan.

LONDEN, 12 Okt. *Ruwe Suiker. Vreemde.* Er is gedaan eene zeilende lading Bahia; de bruine is betaald met 17 s.; de witte met 20 s. 3 d.

Koffij. Native Ceijlan meer gezocht. 4000 b. zijn gedaan tot 43 a 43 s. 6 d. voor goed ord. dito tot 6 d. hooger. Voor plantage is veel vraag tot 1 s. avans.

Talk. Tot den lagere prijs van gisteren is veel omgezet; gele Kaarsen 42 s. 9 d. a 43 s.; op het einde van het jaar 42 s. 3 d.; op de lente 42 s. 6 d.

LIVERPOOL, 12 Okt. *Katoen.* Er zijn gedaan 8,000 b.

SCHEEPSTIJDINGEN.

LOWESTOFT, 10 Okt. Het schip de Houthandel, kapt. de Groot, van Christiaansand naar Harlingen, is alhier met gebroken roer, binnengebragt, na reeds op 20 mijlen van Texel gewest te z. (vermoedelijk de kof gisteren gemeld).

SWINEMUNDE, 9 Okt. Het schip Annechiena Engelina, kapt. Smit, van Amsterdam naar Stettin, alhier in de nabijheid gestrand is, met de lading voor 2600 Pr. th. verkocht.

CUXHAVEN, 10 Okt. De Engelsche schooner Ventage, kapt. Petrie, van Rotterdam naar Newcastle, is door den stuurman en eenige manschappen van het stoomschip Stoomvaart, kapt. Visser, alhier binnengebragt.

BREMENHAVEN, 11 Okt. Het schip Twee Gezusters, kapt. Koen, van Frederikstad naar Harlingen, is alhier met verlies van zeilen binnengeloopen.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

AKIJAB, Philip Laing, Cadenhead: 9252 b. Rijst, van Beek en Jurjaus.

[illegible]

AMSTERDAM, 14 Okt. [illegible]

Keulen	J. Dienefelt, Fredrich Wilhelm.
„	H. Felten, Coln N°. 1.
Duisburg	C. Scholten, Hoffnung.
Dusseldorp & Neus	H. Hoogeweg, Helena.
Mainz	W. Keller, Mainz N°. 1.
Weesel	P. J. Balk, Vrouw Rebekka.
Manheim	G. Itschert, Delphin.
Ludwighaven	J. B. Hambain, Delphin.
Frankf. & Coblenz	A. Urmetser, Frankf. N°. 16.

AMSTERDAM, 13 Okt. vertrokken:

Manheim	C. Bissingen, Concordia.
Dusseldorp & Neus	W. v. d. [illegible], [illegible]
Duisburg	J. L. Arens, [illegible]

Rijnhoogte ARNHEM 13 Oct. 3 el 30 duim.
KEULEN 13 „ 13 vt. 81 „

ADVERTENTIEN.

(2320) Heden overleed, na een smartelijk lijden van zes maanden, mijn geliefde Zoon, FELIX CONRADUS MAXIMUS RODING, Student in de Medicijnen te [illegible], in den ouderdom van 22 jaren, voorzien van de H. H. Sacramenten en christelijk voorbereid.

's HEERENBERG, den 11 October 1852. De Wed. D. RODING, geb. COENDERS.

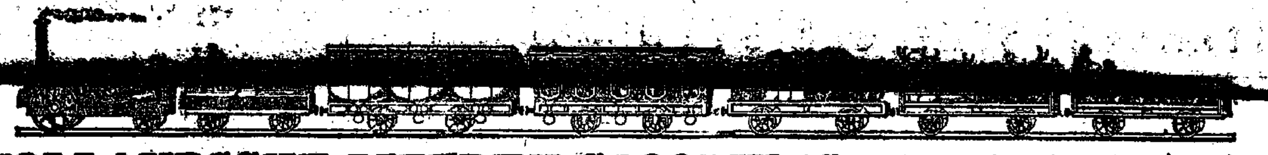

HOLLANDSCHE IJZEREN SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

Winterdienst, beginnende 15 October.

VAN AMSTERDAM NAAR ROTTERDAM.

Vertrek van Amsterdam.	* Halfweg.	Haarlem. Aank.	Haarlem. Vert.	* Vogelenzang.	* Hilleg. beek.	* Veenenburg.	* Piet-Gijzenbr.	* Warmond.	Leiden. Aank.	Leiden. Vert.	* Voorschoten.	* N. Oosteinde.	's Gravenhage. Aank.	's Gravenhage. Vert.	* Rijswijk.	Delft. Aank.	Delft. Vert.	Schiedam. Aank.	Schiedam. Vert.	Aankomst te Rotterdam.
														8	8^{5}	8^{11}	8^{14}	8^{29}	8^{32}	8^{39}
8^{30}	8^{43}	8^{52}	8^{57}	9^{9}	DOOR	9^{19}	9^{28}	9^{38}	9^{45}	9^{48}	10	10^{14}	10^{18}	10^{23}	10^{29}	10^{36}	10^{39}	10^{56}	10^{59}	11^{7}
11	DOOR	11^{22}	11^{26}	11^{38}	DOOR	11^{47}	11^{55}	DOOR	12^{9}	12^{12}	DOOR	DOOR	12^{33}	12^{38}	DOOR	12^{50}	12^{53}	1^{9}	1^{12}	1^{20}
1^{30}	1^{43}	1^{52}	1^{57}	2^{9}	DOOR	2^{19}	2^{28}	2^{38}	2^{45}	2^{48}	3	3^{14}	3^{18}	3^{40}	3^{45}	3^{51}	3^{54}	4^{9}	4^{12}	4^{19}
4^{30}	4^{43}	4^{52}	4^{57}	5^{9}	DOOR	5^{19}	5^{28}	5^{38}	5^{45}	5^{48}	6	6^{14}	6^{18}	6^{23}	6^{29}	6^{36}	6^{39}	6^{56}	6^{59}	7^{7}
7^{30}	7^{45}	7^{55}	8	8^{15}	8^{22}	8^{29}	8^{38}	8^{48}	8^{55}	8^{58}	9^{10}	9^{24}	9^{28}	9^{33}	9^{39}	9^{46}	9^{49}	10^{6}	10^{9}	10^{17}

VAN ROTTERDAM NAAR AMSTERDAM.

Vertrek van Rotterdam.	Schiedam. Aank.	Schiedam. Vert.	Delft. Aank.	Delft. Vert.	* Rijswijk.	's Gravenhage. Aank.	's Gravenhage. Vert.	* N. Oosteinde.	* Voorschoten.	Leiden. Aank.	Leiden. Vert.	* Warmond.	* Piet-Gijzenbr.	* Veenenburg.	* Hilleg. beek.	* Vogelenzang.	Haarlem. Aank.	Haarlem. Vert.	* Halfweg.	Aankomst te Amsterdam.
7	7^{7}	7^{10}	7^{25}	7^{28}	7^{34}	7^{39}	7^{44}	7^{48}	8^{1}	8^{12}	8^{15}	8^{22}	8^{34}	8^{43}	8^{49}	8^{55}	9^{6}	9^{11}	9^{22}	9^{37}
9^{30}	9^{37}	9^{40}	9^{55}	9^{58}	10^{4}	10^{9}	10^{18}	10^{22}	10^{35}	10^{46}	10^{49}	10^{56}	11^{8}	11^{17}	DOOR	11^{27}	11^{40}	11^{45}	11^{56}	12^{11}
12	12^{7}	12^{10}	12^{23}	12^{26}	DOOR	12^{37}	12^{42}	DOOR	DOOR	1^{3}	1^{6}	DOOR	1^{19}	1^{28}	DOOR	1^{39}	1^{52}	1^{56}	DOOR	2^{20}
3	3^{7}	3^{10}	3^{25}	3^{28}	3^{34}	3^{39}	3^{44}	3^{48}	4^{1}	4^{12}	4^{15}	4^{22}	4^{34}	4^{43}	DOOR	4^{53}	5^{6}	5^{11}	5^{22}	5^{37}
5^{30}	5^{37}	5^{40}	5^{55}	5^{58}	6^{4}	6^{9}	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
7^{45}	7^{52}	7^{55}	8^{10}	8^{13}	8^{19}	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

AANMERKINGEN.

Op de *Halten*, welke, met een * zijn aangeduid, worden Reizigers opgenomen, voor zooveel er plaats in de Rijtuigen voorhanden is.

Op Zon- en Feestdagen zullen de treinen, met uitzondering van die aan de *Hillegommerbeek*, met alle treinen worden opgehouden, voor zoo ver dit verlangd wordt.

Wordende wijders ter kennis van het Publiek gebragt, dat, met den aanvang van de WINTERDIENST, de uitgifte van Plaatsbriefjes voor HEEN en TERUG, alsmede FAMILIE-BILJETTEN, zal ophouden.

NEDERLANDSCHE RIJN-SPOORWEG.

WINTERDIENST, *beginnende 15 October.*

VAN AMSTERDAM NAAR ARNHEM.

Vertrek van Amsterdam.	Abcoude.	Vreeland.	Nieuwersluis.	Breukelen.	Maarsen.	Van Utrecht	Zeist Driebergen.	Maarsbergen.	Veenendaal.	Ede.	Aankomst te Arnhem.
8	8^{17}	8^{25}	8^{35}	8^{42}	8^{50}	9^{9}	9^{30}	9^{46}	10^{9}	10^{20}	10^{50}
10^{45}	11^{2}	11^{10}	11^{20}	11^{27}	11^{35}	11^{54}	12^{15}	12^{31}	12^{54}	1^{5}	1^{35}
6	6^{17}	6^{25}	6^{35}	6^{42}	6^{50}	7^{9}	7^{30}	7^{46}	8^{9}	8^{20}	8^{50}

VAN ARNHEM NAAR AMSTERDAM.

Vertrek van Arnhem.	Ede.	Veenendaal.	Maarsbergen.	Zeist Driebergen.	Van Utrecht.	Maarsen.	Breukelen.	Nieuwersluis.	Vreeland.	Abcoude.	Aankomst te Amsterdam.
7^{12}	7^{42}	7^{57}	8^{16}	8^{35}	9^{1}	9^{12}	9^{20}	9^{31}	9^{37}	9^{45}	10^{2}
11^{40}	12^{10}	12^{25}	[illegible]	[illegible]	1^{29}	1^{40}	1^{48}	1^{59}	2^{5}	2^{13}	2^{30}
5^{28}	5^{58}	6^{13}	6^{32}	6^{51}	7^{17}	7^{28}	7^{36}	7^{47}	7^{53}	8^{4}	8^{18}

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.